

SINICE V RYBNĚCE

ĀšterĀ½, 01 zĀĭĀ™Ā- 2015

To si takhle jedna partiĀka rybĀ™Ā poĀ™ĭdila spoleĀnĀ rybnĭk. Nebudu jmenovat, aby se nĀkdo z nich neurazil, a povĭm to jako pohĀdku. Nebo horror, jak si vyberete. ProstĀ rybnĭk, tak asi 100 x 100 metrĀ, plnĭ ryb, krĀsnĕ okolĭ, pohodovĕ koupĀnĭ, a ta partiĀka si to nemohla vynachvĀlit. Luxus. A na rozdĭl od sousednĭho zanedbanĕho rybnĭka nĀdhera.

Jednoho dne jeden z nich (v první osobĀ) nebudu mluvit) našel u bĀ™ehu kousek takovĕ zelenĕ brebery. Takovĕ zelenĕ hnušĭk na hladinĀ. No, pĀ™esnĀ takovĕ, jakĕ zarostl ten sousednĭ rybnĭk. MoĀnĀ sinice, ale nejsem biolog. Byl toho takovĕ maliĀkĕ Ā¾molek, ne vĀtšĭ neĀ¾ otisk palce. PokrĀil rameny a Ā™ekl si, Ā¾e nemĀ cenu to Ā™ešit. Druhĕ den to tam bylo takĕ. MaliĀko vĀtšĭ. NeodpĀ™ĭsahl by, Ā¾e se to zdvojnĀsobil. Ale vĀtšĭ bylo. KaĀ¾dopĀdnĀ zanedbatelnĀ vĀc. A pak pĀ™ĭšel po Ā™nĀctĭ dnech. PatnĀctĕ den to bylo vĀtšĭ docelĕ viditelnĀ. Tak asi jako nafukovacĭ lehĀtko. Ale samozĀ™ejmĀ, vzhledem k rybnĭku 100 x 100 metrĀ zcela zanedbatelnĕ. Ale Ā™ekl si, Ā¾e by se s tĭm nĀco mĀlo udĀlat a uĀ¾ vĀdĀl, Ā¾e to ĀlovĀk nemĀ brĀt do rukou a kdesi cosĭ, tedy, Ā¾e by zlikvidovat nĀjak odbornĀ. AspoĀ natolik odbornĀ, nakolik nemĀlušenĭ, jak se to vlastnĀ sprĀvnĀ jmenuje. Take dal Ā™eĀ s kamarĀdy, Ā¾e by mĀli zajet k rybnĭku a nĀco s tĭm udĀlat. Ale kdyĀ¾ jim popsĀ velikost, docela se zasmĀto Ā™ešĭ. Tĕden je pĀ™emlouval, neĀ¾ se u rybnĭka sešli. To byl dvaadvĀcĀtĕ den. Vyrostlo to na pĀr "lehĀtek" ale jeho obavy byly opravdu smĀšnĕ. Zelenĕ hnus pokrĭval... no kousek hladiny. Tak jednu tĀ™ĭcetinĭ. A ĀištĀ rybnĭka drahĕ, starosti kolem toho, to se vyĀ™ešĭ samo. DvacĀtĕ pĀtĕ den je ukecal, Ā¾e nĀco by se pĀ™eje jen mĀ podniknout. A tak Ā¾e jo. PĀ™ĭštĭ den našel povolĀnĕ odbornĭky z jakĕsĭ firmy a zavolal jim. Všechno klaplo a firma slĭbila, Ā¾e pĀ™ĭjede. Tedy za tĕden, protoĀ¾e toho majĭ hodnĀ. KamarĀdi se shodli, Ā¾e je to zbyteĀnĕ plašenĭ, ale Ā¾e teĀ je koneĀnĀ o rybnĭk postarĀno opravdu dobĀ™e a vše je na nejlepšĭ cestĀ. Ě†SestadvĀcĀtĕ den "to" zaĀalo bĭt na hladinĀ viditelnĕ. UĀ¾ to nebyla tĀ™ĭcetinĭ, ale spĭš tak patnĀctĭna hladiny. I k pĀ™ĭ pohledu na rybnĭk a jeho plochu celkem neškodnĕ flek v rohu. SedmadvĀcĀtĕ den to bylo opĀt dvojnĀsobnĕ, ale zarostlĀ byla tak osmina hladiny, ne vĭc. KamarĀdi znervĕznĀil a Ā™ekli si, Ā¾e zkusĭ tu firmu pĀ™emluvit, aby pĀ™ĭjela dĀ. OsmadvĀcĀtĕ den "to" bylo najednou docela velkĕ. Tak asi Ātvrtka hladiny. A ta firma opravdu nemohla pĀ™ĭjet rychleji... DevĀtadvĀcĀtĕ den byla zarostlĀ pĀlka hladiny a v rybnĭce zaĀaly umĭrat ryby. TĀ™ĭcĀtĕ den byla zarostlĀ a pĀchnoucĭ celĀ hladina. Všechno, co tu Ā¾ilo pĀ™edtĭm, bylo mrtvĕ. Sanace rybnĭka se protĀhla do podzimu, bylo tĀ™eba ho vypustit, vybagrovat, desinfikovat vĀpnem a pĀ™ĭštĭ rok zkusit vše od zaĀĀtku znovu. Smutnĕ pĀ™ĭbĀh. Ale mĀ pĀ™ĭšel hroznĀ pouĀnĕ. MatematikĀm je to jasnĕ - prostĀ exponenciĀlnĭ kĀ™ĭvka v praxi. Všichni to znĀme. Nebo alespoĀ tušĭme. Ale pĀ™edstavit si to v realitĀ? KdyĀ¾ uĀ¾ vĭme, jak rychle to postupovalo, jsme tĀmi geni co po bitvĀ vĀdĭ, co se kdy mĀlo udĀlat. PoĀtejte se mnou: Jestli se plocha zarostlĀ tĭm hnusĭkem kaĀ¾dĕ den zdvojnĀsobĀĭstĭcĭ firma mĀla tĕdennĭ Āekacĭ lhĀtu, a mĀlo se zasĀhnout v dobĀ, kdy ještĀ v rybnĭce neumĭraly ryby, mĀlo se firmĀ volat nejpozdĀji jednadvacĀtĕ den po nalezenĭ prvnĭch stop. V dobĀ, kdy je zarostlĀ cca 0,4% hladiny. KromĀ exponenciĀly, rybnĭka a uhynulĕch ryb je tenhle pĀ™ĭbĀh zajĭmavĕ tĭm, Ā¾e takhle to funguje nejen se zarĀstĀnĭm rybnĭka, ale stejnĕ mechanismus, za nĭmĀ¾ je schovanĀ exponenciĀlnĭ kĀ™ĭvka, najdeme i v prĀbĀhu nejvĀnĀjšĭch spoleĀer problĕmĀ. V dobĀ, kdy zaĀĭnĀjĭ kvasit, a je moĀnĕ je reaktivĀ snadno Ā™ešit, se zdĀjĭ bĭt zanedbatelnĕ, a vĀnuje se prostĀ Ā™ešenĭ vĀcĭ, kterĕ opticky vypadajĭ vĀtšĭ. A to, Ā¾e zbĭvajĭ poslednĭ okamĀ¾iky k tomu, abychom mohli problĕm űspĀšnĀ Ā™ešit, vĀtšinou takĕ zazdĭme. To totiĀ¾ stĀle ještĀ problĕm vidĭ jenom prudiĀi a alarmistĭ. V okamĀ¾iku, kdy je vnĭmĀn velkou ĀĀstĭ spoleĀnosti, byl jiĀ¾ promeškĀn Āas k jeho efektivnĭmu a bezbolestnĕmu Ā™ešenĭ. TOMĀŠ HOUŠKA